

16 september 2022 RUNDVEE • OPINIE

'Afrekenbare Stoffenbalans nu snel invoeren'

Opinie

Herre Bartlema

Netwerk Smart Fertilization, Wageningen

Op weg naar een emissieloze landbouw werkt de Afrekenbare StoffenBalans beter dan een RAV-lijst, vindt Herre Bartlema. Hij schrijft de aanleiding van de uitspraak van de Raad van State over emissiearme stallen.

De Nederlandse landbouw staat voor de opgave op korte termijn emissies in de stal en daarbuiten fors te reduceren. Dat is mogelijk, omdat er ruim voldoende managementsmaatregelen en innovaties ter beschikking staan, die zijn in te delen in zogenoemd laaghangend fruit en hoger hangend fruit.

De recente uitspraak van de Raad van State gaat over twee stalaanpassingen die gerekend kunnen worden tot het hogerhangend fruit. De uitspraak mag onze blik op het lager hangend fruit niet vertroebelen, noch onze blik op het vele hogerhangend fruit dat ter beschikking kan komen bij het juiste beleid. Want daar gaat het om: het juiste beleid.

Het is duidelijk dat een systeem van typegoedkeuring met bijbehorende emissiereductiefactor voor stalaanpassingen niet voldoende is om te waarborgen dat emissies ook werkelijk afnemen bij gebruik van innovatieve stalsystemen. Daar wringt de schoen en dat vraagt om passend beleid. Beleid waarbij ook het laaghangend fruit benut wordt.

Afrekenbare StoffenBalans

De Commissie Remkes heeft in 2020 daarom voorgesteld de Afrekenbare StoffenBalans in te voeren, ook wel bekend als MINAS 2.0, en wel zo snel mogelijk. Voor de Afrekenbare StoffenBalans (ASB) blijkt een groot draagvlak te bestaan zowel binnen als buiten de landbouw. Het is een beleidsinstrument dat rechtvaardig, effectief en efficiënt is en past bij de keuze voor doelvoorschriften in plaats van middelvoorschriften. Met de huidige digitale controlefaciliteiten van administraties is de juridische borging goed mogelijk, een aspect waar natuurlijk wel alle aandacht aan moet worden geschonken en waarbij ervaringen met de mestboekhouding en de Kringloopwijzer moeten worden benut. In het rapport van de Commissie Remkes valt er alles over te lezen, ook over de mogelijkheid om te zijner tijd meer gebruik te maken van realtime meetgegevens.

Daar hoeft echter niet op gewacht te worden. Voer de ASB in per 1 januari 2023, voorlopig juridisch geborgd door het gebruiksnormensysteem, met enigszins verlaagde normen om stikstofruimte te scheppen. Na dit proefjaar kan per 1 januari 2024 worden overgestapt op de ASB waar verliesnormen leidend zijn in plaats van gebruiksnormen. Die kunnen dan ook worden afgeschaft.

Benutting lagerhangend fruit

Zo kan vaart worden gemaakt met om te beginnen de benutting van het lagerhangend fruit, dat overigens ook buiten de stal te vinden is, bijvoorbeeld door kunstmestvervanging, een no regret maatregel. Het lagerhangend fruit leidt snel tot een reductiepercentage van 30-40 % voor ammoniak volgens het Project Integrale aanpak van LNV, dat voorlichting geeft over de weg waarlangs NH3- en CH4-reductie kan worden bereikt.

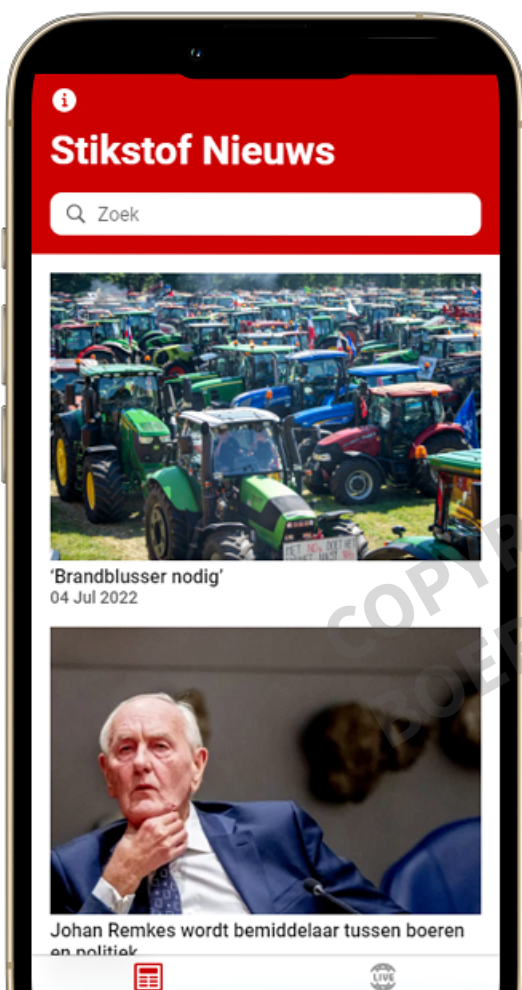
Ook Wim de Hoop van Kennis Center voor Groene Groei, die leiding geeft aan verschillende POP3-demonstratieprojecten op het gebied van bodem en bemesting, wijst reeds lang op de potentie van het laaghangend fruit voor snelle emissiereductie, zo ook onlangs in een webinar over dit onderwerp ten behoeve van de betrokkenen bij het overleg met Johan Remkes.

Tijd winnen

Met de invoering van de ASB per 1 januari 2023 voor de open teelten en de veehouderij winnen we tijd voor ontwikkeling van een passende juridische systematiek voor de beoordeling van stalinnovaties. En voor de verdere verfijning van de ASB, bijvoorbeeld door de grens voor prohibatieve heffingen en beloningen gebiedsgericht in te stellen. Want dat is de kracht van de ASB, goed gedrag wordt beloond, slecht gedrag bestraft. De historie heeft bewezen, dat dat werkt.

[Lees alles over het stikstofbeleid in dit dossier.](#)

Feedback

Feedback

Het laatste stikstof nieuws op je mobiel.

Bekijk [hier](#) hoe je deze app vastzet op het startscherm van je mobiel.

Open de app